

Protonotarius-Apostolicus en Pastoor te Weert
1680—1723.

Onder de pastoors van Weert behoort ook een Gelderschman.

Het is Henricus Theodorus Bisterveldt, dien wij bedoelen, gesproten uit een Geldersch patriciërsgeacht, hetwelk tot wapen voert: In zilver een roode toren.

Over hem en zijn familie volgen hier eenige bijzonderheden.

Zijne ouders waren Everardus Bisterveldt en Catharina Schuermans, die 15 Aug. 1648 te Gelder huwden.

Zijn vader overleed 13 Mei 1702 op tachtigjarigen leeftijd te Weert en werd aldaar midden op het koor der kerk begraven.

Zijn oudste broeder Joannes, ged. te Gelder 4 Mei 1649, was gehuwd met Elisabeth van Loon en zette de familiestam te Gelder voort.

Hij zelf was het tweede kind en aanschouwde te Gelder 1 Oct. 1651 het levenslicht. Eerst was hij professor aan het Gymnasium Montanum te Keulen, en werd 17 Nov. 1676 tevens Vicarius van het altaar van de H.H. Cassius en Floribertus in Klein St. Martin bij Keulen 1); pastoor te Weert 20 Oct. 1680, welke pastorie hem lange jaren betwist werd door Jan Baptist van Wasseberg, kapelaan te Nederweert; 26 Nov. 1707 volgde zijne benoeming tot landdeken van Weert. 2)

20 Januari 1688 kocht hij van den kapitein Anselmus d'Everard, wonende op het Huis de Spieck te Swalmen-Boukoel, en diens echtgenoot Anna Maria van Dursdal een huis en erf in de Jodenstraat te Venlo op den hoek van het Kolenstraatje of „Caelstraet” „neffens d'erffgenaemen van 't huys van wijlen Gerlacus Romer 3) gelegen” 4).

24 Januari 1703 verscheen voor scholtis en schepenen van Venlo de Heer Jacobus Daers, koopman aldaar, die verklaarde als gevolmachtigde van „Joffrouwe Elysa-beth Schoriels begyntjen op den grooten begynhoeve binnen de stadt Brussel” verkocht te hebben aan „den Eerw.heere Henricus Theodorus Bisterveldt, protonotarius van den pauselijcken stoel, licentiaet in de Godtheijdt ende pastoor der stadt ende heerlijkheydt Weert” twee erfelijke renten of kapitale sommen, de eene van 1700 guldens en de andere van 1522 guldens brabantse „uijt eene meerdere hofftsomme vna 6700 guldens capitael, als wijlen den heere ontfanger Gerlach

Arnoldt Ruys heeft geconstitueert op den bouwhoeft de Tichelrye genoemd". 5)

12 Nov. 1705 kocht hij van zijn broeder Franciscus 6) en diens echtgenoot een baand van ongeveer 70 morgen, gelegen aan den Douvenbergh te Venlo. 7)

In Sept. 1711 beklaagde Arnold Costerius, schout van Weert, zich er over bij de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden, dat pastoor Bisterveldt bij het sluiten der rekening van den armenmeester in zijn stoel had plaats genomen en op zijn verzoek om dien te verlaten dezen had „weggesmeten" een anderen in de plaats gesteld en hem verdere beledigingen aangedaan. Bij resolutie der Staten-Generaal van 26 Sept. 1711 werd de schout in het gelijk gesteld. 8)

4 Sept. 1721 stichtte pastoor Bisterveldt eene beneficie in de kerk van Weert ter eere van de H. Anna. Aan dit beneficie liet hij een klein huis tot woning van den rector, gelegen naast zijn eigen woonhuis op de Korenmarkt. 2)

Hij overleed te Weert 19 Juni 1723 en werd vlak voor het Hoogaltaar begraven.

Pastoor Bisterveldt's eenige zuster Agnes Catharina vestigde zich evenals haar broeder Albertus, die volgt, te Weert.

Zij was ged. te Gelder 10 Aug. 1654, huwde te Weert 12 Juli 1696 Judocus van Beerenbroeck, ged. te Eindhoven 12 April 1646, overl. te Weert 22 Nov. 1716, burgemeester aldaar in 1704, zoon van Judocus, schepen en burgemeester van Eindhoven, en diens eerste echtgenoot Elisabeth van Alphen. 9)

Zij overleed als weduwe 12 Januari 1738 en werd midden op het koor der kerk begraven.

Onze pastoor had ook behalve bovengenoemde broeders nog een jongere broeder Josephus, ged. te Gelder 9 Dec. 1663, over wien mij niets naders bekend is.

Albertus Bisterveldt, ged. te Gelder 14 Nov. 1660, was controleur van Zijne Koninklijke Majesteit, tevens rentmeester en meier van het Zeer Eerwaardig Edel Kapittel van St. Servaas te Maastricht. Hij kocht 19 Dec. 1727 den hof Uijtwijck, in den volksmond Plucksack genoemd, onder Nederweert gelegen van de minderjarige dochter van kapitein van Guttinghen. leenroerig aan den prins van Chimay, als heer van Weert, Nederweert en Wesseme; welken hof hij in gebreke bleef te verheffen, waartoe hij echter 20 Feb. 1728 door het Hof van Justitie te Venlo werd gedwongen. 10)

Hij overleed te Weert 8 Maart 1729 en was tweemaal gehuwd: eerst te Weert 11 Sept. 1689 met Mechtildis Donquers, overl. aldaar 21 Nov. 1720 en daarna even-

eens te Weert 19 Juli 1721 met dispensatie in den 3den en 4den gemengden graad van bloedverwantschap en in de drie roepen met Maria Esther Daers, ged. te Venlo 10 April 1691, begr. aldaar 10 Juli 1746, dochter van Jacobus Daers en Emerentiana In de Betouw.

JAN VERZIJL.

1) Jos. Janssen en Dr. F. W. Lohmann, Der Weltklerus in den Kölner Erzbistums-Protocollen 1661—1825 I (1935), kol. 208.

2) Jos. Habets, Geschiedenis van het bisdom Roermond III (1892), 373—374.

3) Dit is het monumentale huis „Romer” het eenige overgebleven huis van de thans afgebroken Jodenstraat, welk huis door de vereeniging „Hendrick de Keyzer” zal worden gerestaureerd.

4) Protocollenregister van Venlo 1680—1693.

5) „ „ „ „ 1701—1708.

6) Franciscus Bisterveldt, ged. te Gelder 12 Juni 1658, was luitenant-drossaard of landscholtis van het ambt Kriekenbeck 1689—1724 en 14 April 1681 te Venlo gehuwd met Petronella Vernick van Thoor, ged. te Venlo 3 Jan. 1644, weduwe van Jacobus Verheijden uit Weert, dochter van Matthias V. v. Th. en Catharina Bisterveldt.

7) Protocollenregister van Venlo 1701—1708.

8) A. J. A. Flament, Chroniek der heerlijkheid Weert in Publ. de la soc. hist. et arch. dans le duché de Limbourg XXIX (1892), 183.

9) Jhr. E. B. F. F. Wittert van Hoogland, Het geslacht van Beerenbroeck, 12.

10) Verzoekschrift van Alexander prins van Chimay d.d. 19 Jan. 1728 aan het Hof van Justitie te Venlo.